

Rapport fra kirkelig fellesråd før visitas 2026

Denne rapporten er laget i forbindelse med bispevisitas i 2026. Biskop Ole Kristian Bonden visiterer Østre Totens fem sokn 3. – 5. mars 2026. Visitasgudstjeneste med visitasforedrag skjer i Kolbu kirke 15. mars 2026.

Kommunen og den demografiske særdrag samt kirkelig fellesråds ressurser, virksomhet og utfordringer.

Kommunen og dens demografiske særdrag

Østre Toten kommune har om lag 14 500 innbyggere og er lokalisert på vestsiden av Mjøsa, langs fylkesveg 33 mellom Minnesund og Gjøvik. Kommunen har en sentral beliggenhet i Innlandet fylke og grenser til både Mjøsa og Totenåsen.

Natur- og landskapsforholdene i kommunen er varierte og spenner fra Mjøsas strandsone og lavtliggende jordbruksområder til skog- og fjellområdene på Totenåsen, som ligger om lag 700–800 meter over havet.

Østre Toten er Innlandets nest største jordbrukskommune med særlig vekt på produksjon av grønnsaker og poteter, og inngår i det som ofte omtales som Norges viktigste grønnsaksområde. Dette gjenspeiles i kommunevåpenet som viser en potetplante.

Kommunens administrasjonssenter ligger på Lena. Andre sentrale tettsteder er Skreia, Kapp og Kolbu. Befolkningen har en relativt høy andel eldre sammenlignet med landsgjennomsnittet. Samtidig har kommunen hatt en moderat befolkningsutvikling, hovedsakelig konsentrert til tettstedene Lena og Kapp. Over tid har lavere fødselstall og økende levealder bidratt til en aldrende befolkningssammensetning. Kommunen har samtidig en stabil andel barnefamilier, særlig i tettstedene, noe som bidrar til å opprettholde grunnleggende tjenestetilbud som skoler og barnehager.

Befolkningen er i hovedsak norskfødt, men andelen innvandrere har økt de senere årene, særlig blant personer med bakgrunn fra Øst-Europa. Dette har hatt betydning for både arbeidsmarkedet og befolkningssammensetningen.

Arbeidsmarkedet i Østre Toten er preget av jordbruk, industri og tjenesteyting. En betydelig andel av de yrkesaktive pendler til nærliggende byområder, særlig Gjøvik og Hamar.

Utdanningsnivået i kommunen ligger noe under landsgjennomsnittet. En relativt stor andel av befolkningen har videregående opplæring som høyeste fullførte utdanning, spesielt innen yrkesfaglige utdanningsløp. Dette samsvarer med kommunens næringsstruktur, hvor praktiske og håndverksbaserte yrker tradisjonelt har hatt en sentral rolle.

Kirkelig fellesråds ressurser, virksomhet og utfordringer

Det er 16 ansatte i fellesrådet som utgjør 13,10 stillinger. 2,57 av disse stillingene dekkes gjennom tilskudd fra bispedømmet og resten av tilskudd fra kommunen.

Fellesrådsansatte		% stilling	Sum
Administrasjon			
Kirkeverge Rannveig Theisen		100,00%	
Saksbehandler Therese Stensjø Hawezy		100,00%	
Saksbehandler Guro Seim Bramer Solhaug		50,00%	
Økonomikonsulent Elisabeth Gihle		60,00%	310%
Kirketjenere			
Driftsleder Frank Skjølås		100,00%	
Kirketjener Siv Lønhaug		100,00%	
Kirketjener Hans Sønsterud		100,00%	
Kirketjener Svenn Erik Brodalen		70,00%	
Kirketjener Anne-Lise Steinsland Thorp (permisjon)		60,00%	430%
Kirketjener Jens Ulsrud (vikar for Steinsland Thorp) 50% Svenn Erik Brodalen (vikar for Steinsland Thorp) 10%			
Organister			
Ledende kantor Eva-Robert Brodacki		100,00%	
Organist Mona Stensrud Larsen		100,00%	
Kantor Torbjørn Dyrud		80,00%	280%
Diakoni			
Janne Alvilde Arntzen		63,00%	63%
Kirkelig undervisning			
Leder for kirkelig undervisning kateket Anny Holien		100,00%	
Kateket Sten Are Hanserud		100,00%	
Diakon Janne Alvilde Arntzen		27,00%	227%
Sum		1310,00%	
Antall ansatte ved utgangen av året:	Årsverk i bruk:		
16	12,80		

Fellesrådet består av en representant fra hvert av de fem menighetsrådene, soknepresten i Balke utnevnt av biskopen og representant fra kommunen som per i dag er ordføreren.

Fellesrådets årsbudsjett er på i overkant av 18 millioner kroner. Av dette utgjør kommunens tilskudd vel 10,5 millioner og tilskudd til kirkelig undervisning, kateket og diakon om lag 2,6 millioner. Resten av inntekter er fra ulike kilder der festeavgifter er den største på rundt 1,8 millioner.

Hovedutfordringen for fellesrådet er økonomi. Tilskudd fra kommune og bispedømmet dekker ikke den faktiske lønns- og prisvekst, og de to siste årene har fellesrådet hatt en betydelig nedgang i festeinntekter. Nedgang i festeinntekter ser ut til å fortsette. Med 6 kirker, ett kapell, flere andre bygg og 5 gravplasser har fellesrådet mye å drifte og vedlikeholde.

Vi har fått klar beskjed fra kommunen om å se på innsparingsmuligheter da tilskuddet framover slik det ser ut i dag ikke vil øke. Der vi som andre har noe å hente, er på lønnskostnader. Spørsmål som stadig kommer opp i fellesråd og i stab er om vi kan klare å ha like stor aktivitet framover.

Det trengs mye bemanning for å opprettholde dagens gudstjenesteforordning. Klarer fellesrådet å bemanne gudstjenester i like mange sokn hver helg framover? Kan i så fall stram økonomi være med å skape nye vaner som kan bidra til at vi oftere går over soknegrensene til gudstjeneste? Vil det igjen styrke Kirka i Østre Toten? Disse og flere spørsmål stiller vi oss som følge av både stram økonomi, men også utfordringen med nedgang i gudstjenesteoppslutningen.

Gode grep er tatt den senere tid med tanke på den administrative organiseringen. Vi har samlet de administrative stillingene på ett sted og rendyrket oppgavene i stillingene. Dette har blant annet ført til at vi klarer å bistå rådene bedre administrativt.

Vi har storstabsmøter jevnlig med ansatte fra begge arbeidsgiverlinjer ledet av kirkevergen. Dette er gode møteplasser som bidrar til bedre samhandling og bedre kommunikasjonsflyt. Her har det vært jobbet med hvordan vi kommuniserer ut våre aktiviteter, hvordan vi best samhandler med hverandre og hvordan vi bedre kan framstå enhetlig og som «Kirka i Østre Toten». En bedre og aktiv Facebook side har gjort oss mer synlige og har skapt et positivt engasjement.

Prioritert langtidsplan for Kirkelig fellesråd

Investeringsplanene legges for fire og fire år av gangen. Vi klarer dessverre ikke følge planene da vi ikke får tilstrekkelig årlige bevilgninger til investeringer fra kommunen. Dette fører til at planen forskyves. Med to middelalderkirker bidrar heldigvis midler fra Riksantikvaren og Kirkebevaringsfondet til å dekke en del av investeringsbehovene.

Av stillinger har vi ved naturlig avgang det siste året nedbemannet med 100% kirketjener. Vi har en permisjon på 30% stilling i kirkelig undervisning. Denne er vedtatt å stå vakant i 2026 for å få driftsbudsjettet i balanse.

Investeringer økonomiplan 2026-2029:

År	Formål	Beløp
2026	Automatisk ringeanlegg Kolbu kirke	500 000
	Oppstart utvendig opprustning Kolbu kirke	750 000
2027	Utstyrsfornyelse	300 000
	Ferdigstillelse utvendig opprustning Kolbu kirke	750 000

2028	Utstyrsfornyelse	300 000
	Opprusting innvendig Hoff kapell	1 500 000
2029	Utstyrsfornyelse	300 000
	Utvendig opprusting Totenviken kirke	1 500 000

Siste års regnskap og budsjett for inneværende år

Regnskap for 2024 og budsjettet for 2026 følger som vedlegg.

Vurdering av den generelle tilstanden for kirker og kirkegårder

Kirkene i Østre Toten representerer ulike epoker i norsk kirkehistorie og byggetradisjon.

Det er utført vanlig løpende vedlikeholdsarbeid på flere av bygningene.

Istandsetting av taket på Balke er sluttført med en tilbakeføring av overflatebehandling av tårn, apsis, spir, fløyer og kuler. Det som gjenstår, er resten av overflatene på kirken og finne årsak til sprekkdannelse i muren. Sprekkdannelsene skyldes etter all sannsynlighet grunnforholdene som ble avdekket av et forprosjekt i 2023. Midler til et nytt særskilt forprosjekt ble søkt Kirkebevaringsfondet i 2024. Søknaden ble innvilget og ytterligere undersøkelser med grunnforholdene satt i gang. Dette prosjektet skal slutføres i 2026 og hvilke tiltak som må gjøres for å hindre videre sprekkdannelser vil vi få svar på da.

Et forprosjekt for innvendig opprustning av Hoff kirke er utført og midler fra Kirkebevaringsfondet for selve opprustningen ble søkt og innvilget. Arbeidet med dette ble startet i høst og ferdigstilles våren 2026. Hoff kirke blir grunnet disse arbeidene stengt fra 1. januar og 3 måneder framover.

I 2023 ble installert strømstyring i Hoff kirke som et tiltak for enda bedre styring med strømforbruket. I 2024 ble det også installert strømstyring i Kolbu kirke og Totenviken kirke. Drift og vedlikehold av bygg og anlegg ivaretas av kirketjenerne som ledes av driftsleder.

Utover dette er tilstand, utfordringer og planer som følger for kirkene:

Totenviken kirke

Telgsteinskirke fra 1896. Utvendig opprustning av Totenviken kirke står for tur etter Kolbu kirke og innvendig opprustning av Hoff kapell.

Balke kirke

Middelalderkirke i kalksteinskirke fra 1170. Som gjort rede for ovenfor har det vært gjort et arbeid med istandsetting av tak og videre undersøkelser grunnet sprekkdannelser i mur pågår.

Hoff kirke

Middelalderkirke i kalkstein fra mellom 1150-1200. Som sagt ovenfor er vi i gang med en større innvendig opprustning som blir sluttført i 2026.

Hoff kapell

Bygget i 1926. Hoff kapell er slitt. Sommeren 2020 ble det pusset opp og malt utvendig etter betydelig dugnadsinnsats. Hoff kapell blir benyttet til enkelte begravelser, og det er det eneste seremonirommet i Østre Toten som kan brukes til livssynsnøytrale begravelser. Innvendig trenger kapellet en oppussing av tak, vegger og inventar.

Kolbu kirke

Trekirke fra 1730. Det er lenge siden Kolbu kirke har blitt vedlikeholdt utvendig. Kirken er slitt og trenger full opprusting. Det gjelder inspeksjon av treverk/panel, takteking og beslag, og vasking og maling. Det er i høst også oppstått vannlekkasjer i taket. Det er søkt Kirkebevaringsfondet om et særskilt forprosjekt for å få tilstandsvurdert kirken.

I 2030 er kirken 300 år og den bør i god tid før det bli opprustet.

Kapp kirke

Trekirke fra 1939. Kirken er den yngste av kirkene og har ikke umiddelbare behov for vedlikehold, men en stor utfordring i Kapp kirke er toalettforholdene. Det er toaletter i kjelleren som kun kan nås via en smal og bratt trapp.

Nordlien kirke

Trekirke fra 1901. Det har nylig vært en taklekkasje i Nordlien kirke som er utbedret. For øvrig er det ingen umiddelbare vedlikeholdsbehov.

Gravplassene i kommunen

Det er til sammen 15.174 graver ved våre gravplasser. Det er tilfredsstillende kapasitet til sammen i kommunen. Om lag 3000 personer er registrert som festere av gravsteder. Kirkevergekontoret har ansvaret for innkreving av festeavgifter og forvaltning av gravfond. Fellesrådet har inngått avtale med en gartner om stell av graver.

Ved hjelp av frivillige er det satt i gang et større arbeid med å lage verneplaner for graver ved alle gravplassene i kommunen. Dette har fellesrådet ønsket seg lenge. Arbeidet vil gi oss oversikt over hvilke graver fellesrådet bør ta vare på og planene gir oss mye og interessant informasjon av historisk verdi.

Vi har navnete minnelunder ved gravplassene på Hoff og i Kolbu. Disse ser ut til å imøtekomme et behov for alternativ gravlegging. Det er ønskelig å få til navnete minnelunder ved alle kirkene, men dette ønsket og behovet kan ikke gå foran andre nødvendige investerings- og vedlikeholdsbehov. Det er satt i gang et privat initiativ i Totenviken med innsamling av midler og tilbud om dugnad av arbeidskraft som gjør at vi i 2026 vil kunne etablere en navnet minnelund på gravplassen i Totenviken.

Fellesrådet får meget gode tilbakemeldinger på at gravplassene våre er vakre og velstelte. Dette er takket være dedikerte kirketjenere og tilstrekkelig med kirketjener ressurs. Vi er bekymret for om vi i framtiden vil ha tilstrekkelig med arbeidskraft til å holde gravplassene like velstelte.

Vurdering av kontorforhold og rutiner for arkiv og kirkebokføring

Kontorforhold

De ansatte er delt på 3 kontorsteder foruten de fem kirketjenerne som har kontor i driftsbygg ved kirkene.

Balke menighetshus på Skreia. Her har en prest og en organist kontorer og fellesrådet leier kontorplassene av Balke sokn.

Kolbu menighetskontor ved Kolbu kirke. Fellesrådet eier lokalene og en prest, en diakon og en kantor har kontor her.

Hoff menighetskontor/kirkevergekontoret ved Hoff kirke og samlokalisert med Bygdestua. Her er to prester, to kateketer, en kantor, tre saksbehandlere og kirkevergen lokalisert. Kommunen eier kontorlokalet.

Det har over lengre tid vært arbeidet med å få til samlokalisering for alle bortsett fra kirketjenerne, i lokalene til Hoff menighet. Samlokalisering er vedtatt og det er planlagt et påbygg for å få plass til samlokaliseringen. Arbeidet med påbygget antas kommer i gang i 2026. Endring og omorganisering betyr noe nytt og ukjent. For enkelte skaper det utrygghet og usikkerhet, for andre er det spennende. Flere er urolige for at samlokalisering fører til mindre fokus på det lokale, og at en mister tilhørigheten til den lokale stab og menighet. De fleste ansatte pekte på at samlokalisering vil betyr flere kollegaer, et større sosialt fellesskap og mindre sårbart. Samlokalisering vil kunne gi bedre kommunikasjon og gjøre det lettere og mer effektivt å samhandle både innad i faggruppene og tverrfaglig.

Arkiv

Vi bruker Public 360 som arkivsystem og bruker verktøyet både for kirkevergens saksbehandling og rådsbehandlingen i menigheter og fellesråd.

Vi har også integrasjon mellom fagsystem for gravferd og P360 slik at dette arbeidet også er elektronisk arkivert.

Samtidig som P360 blir brukt arkiveres fortsatt en del i mapper på OneDrive.

Kirkebokføring

Presten og saksbehandlere samarbeider med håndtering av papirarbeid og føring av kirkebøkene. Rutinene er gode på dette.

Lena, 19. desember 2025

Rannveig Theisen

Kirkeverge